

دین و زندگی

مباحث متنی - جلسه ی هشتم

www.3gaam.com

سال چهارم درس اول

هستی بخش

www.3gaam.com

ویژگی های خداوند:

- ۱- تنها وجود بی نیاز
- ۲- در ذات خود غنی
- ۳- برترین حق و حقیقت
- ۴- ذات و حقیقتش، مساوی موجود بودن
- ۵- پدیده نیست.

استدلال در اثبات نیازمندی انسان و موجودات به خداوند

الف) مقدمه ۱ :

از نظر کردن به خود در می یابیم : «پدیده‌ای» هستیم که وجود و هستی مان از «خودمان» سرچشمه نمی گیرد.

ب) مقدمه ۲ :

هر چیزی وجودش از خود نباشد چگونه است؟ برای موجود بودن نیازمند است.

نیازمندی جهان به خدا در بقا

- مثال: رابطه و وابستگی موجودات به خداوند خداوند
- چون «منبع نور» و موجودات چون «پرتوهای نور» هستند.
- هر چه انسان نسبت به دیگران کامل تر و غنی تر شود
- نسبت به خداوند چگونه است؟ هم چنان فقیر است.

خداوند نور هستی

هر چیزی پیش از این که نمایش دهنده‌ی خود باشد، نشان دهنده‌ی خالق خود است. یعنی؟ ← خدا، نورِ هستی است.

هدف معرفتی برتر و عمیق

هدف معرفتی برتر و عمیق : دیدن خداوند در پشت پرده‌ی ظاهر و در وراء هر چیز

بستر اصلی حرکت به سوی این هدف چیست؟ ← پاکی و صفای فطری قلب

(۱) لذت معرفت برتر و عمیق، آنگاه به کام جان انسان
چشانده می‌شود که با گره بخورد تا توفیق الهی
نصیب گردد و موانع راه به لطف و حمایت او، بی اثر شود.

گزینه «۱» صحیح است (سراسری خارج از کشور ۸۹)

(۱) پاکی و صفای فطری قلب - عزم و تصمیم

(۲) پاکی و صفای فطری قلب - توحید ذاتی

(۳) اخلاص در عمل و توحید عبادی - عزم و تصمیم

(۴) اخلاص در عمل و توحید عبادی - توحید ذاتی

(۲) معرفت برتر و عمیق، معرفتی است که و

بستر اصلی حرکت به سوی این هدف است.

(سراسری ریاضی - ۸۹)

(۱) در پشت پرده‌ی ظاهر و در ورای هر چیزی، خدا را
ببیند- پاکی و صفای فطری قلب

(۲) تنها مؤثر در نظام آفرینش را خدا بدانیم- پاکی و صفای
فطری قلب

(۳) در پشت پرده‌ی ظاهر و در ورای هر چیزی، خدا را
ببیند- اخلاص عبودیت و بندگی برای خدا

(۴) تنها مؤثر در نظام آفرینش را خدا بدانیم- اخلاص
عبودیت و بندگی برای خدا

گزینه «۱» صحیح است

(۳) اگر چیزی ذات و حقیقتش با موجود بودن برابر باشد
در این صورت

(۱) پدیده‌ی متکی به خود می‌شود.

(۲) نیستی در او راه پیدا می‌کند و خودش همواره نیست.

(۳) برای موجود بودن به دیگری نیازمند است.

(۴) چنین چیزی دیگر پدیده نیست و خودش همواره

گزینه «۴» صحیح است

هست.

(۴) شعر «ذات نایافته از هستی بخش / کی تواند که شود
هستی بخش» بیان گر کدام مطلب است؟

(۱) هیچ پدیده‌ای را نمی‌توان یافت که بر خود متکی و از غیر
خود بی‌نیاز باشد.

(۲) خداوند پدیدآورنده و آفریدگار همه‌ی موجودات است که
خودش قائم به خود بوده است.

(۳) هر موجودی که وجودش از خودش نباشد، برای موجود
بودن نیازمند به دیگری است.

(۴) نیازمندی وجودی همه‌ی مخلوقات به خداوند فقط در
مرحله‌ی به وجود آمدن می‌باشد.

گزینه «۳» صحیح است

سال چهارم درس دوم

یگانه‌ی بی‌همتا

www.3gaam.com

جایگاه توحید در دین

(۱) مهم‌ترین اعتقاد دینی

(۲) پایه و اساس تمام دین

(۳) بدون اعتقاد به آن هیچ اعتقاد دینی دیگر ارزش ندارد

معنای توحید و نتیجه‌ی اعتقاد به آن:

معنی: «یگانگی و بی‌همتایی» و اعتقاد به توحید

یعنی؟ ← اعتقاد به «یگانگی خداوند» و اعتقاد به «نداشتن

شریک و هم‌تا»

مراتب توحید

(۱) توحید ذاتی

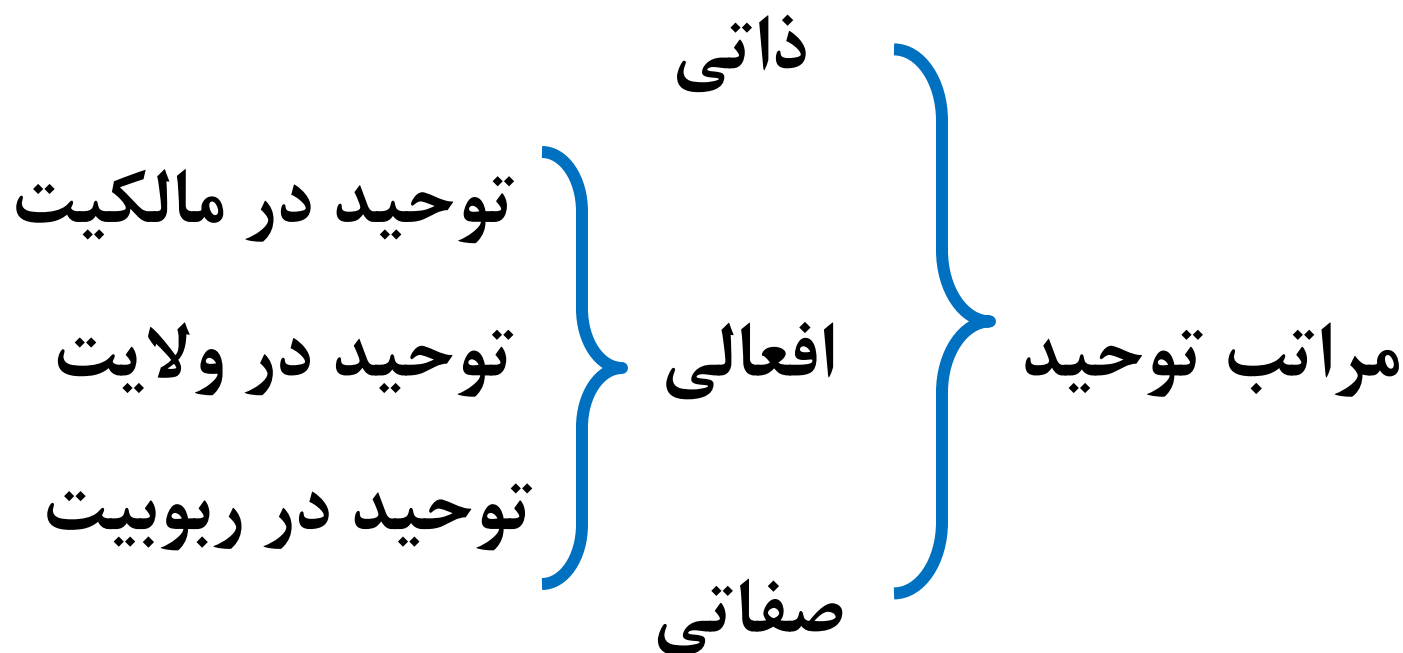
(۲) توحید افعالی

(۳) توحید صفاتی

شرک افعالی جلی : اگر مخلوقات تصور کنند در افعال و کارهای خود مستقل از خدایند و خدا برخی کارهایش را به مخلوقات واگذار کرده است.

شرک افعالی خفی : به طور مخفی وارد اندیشه‌ی انسان می‌شود. مثال: اعتقاد به این که دارو در درمان مستقل از خدا عمل می‌کند.

نمودارها

انواع شرک } شرک ذاتی
شرک افعالی

مراتب شرک } شرک جلی
شرک خفی

(۵) جدا دانستن ذات و صفات یا انفکاک صفات از یک دیگر

نسبت به پدیدآور هستی، منتهی به شرک از مرتبه‌ی

..... و موثر به حساب آوردن غیر خدا در زندگی خود،

منتهی به شرک از مرتبه‌ی آن است.

(سراسری انسانی - ۸۹)

(۱) عملی - خفی - عملی - جلی

(۲) نظری - خفی - نظری - خفی

(۳) نظری - جلی - نظری - جلی

(۴) عملی - جلی - عملی - خفی

گزینه «۳» صحیح است

۶) تصور استقلال در فاعلیت مخلوقات، منجر به شرک
..... می شود و فهم درست ارتباط طولی در پدیده ها
عین توحید است.
(سراسری هنر-۸۷)

۲) ذاتی - افعالی

۱) افعالی - ذاتی

۴) ذاتی - ذاتی

۳) افعالی - افعالی

گزینه «۳» صحیح است

۷ «قائل بودن به استقلال محض برای افعال موجودات» و
«تنها موجود مستقل و به خود متکی، خداست» به ترتیب
بیانگر کدام مورد است؟

۱) شرک ذاتی - توحید ذاتی

۲) شرک افعالی - توحید افعالی

۳) شرک افعالی - توحید ذاتی

۴) شرک ذاتی - توحید افعالی

گزینه «۲» صحیح است

سال چهارم درس سوم

حقیقت بندگی

www.3gaam.com

توحید در عبادت = توحید عملی آن است که فقط خدای
یگانه را پرستش کنیم و کارهای خود را به قصد اطاعت از
او و رضایت او انجام دهیم.

توحید عملی دارای ۲ بعد :

(۱) فردی

(۲) اجتماعی

بعد فردی توحید عملی:

مفهوم: انسان موحد کسی است که تلاش می کند فقط خدا را پرستد و از او اطاعت کند.

او می کوشد تا تمایلات درونی خود را طوری سامان دهد که سمت و سویی خدایی بگیرند و بر محور بندگی خدا باشند.

شرک عملی

در مقابل توحید عملی قرار دارد.

مراتب شرک عملی :

مرتبه‌ی اول : پرستش غیر خدا ← به آن شرک جلی یا آشکار گفته می‌شود.

مرتبه‌ی دوم : به جای تبعیت از خداوند و کسب رضایت او، از هوای نفس خود اطاعت کند و یا برای خوشامد دیگران عملی انجام دهد.

بعد اجتماعی توحید عملی

مفهوم : به معنای یگانه و یک پارچه شدن نظام اجتماعی در جهت اطاعت همه جانبه از خداوند است.

اگر جامعه‌ای در مسیر توحید گام بردارد جامعه‌ی متوازن، متعادل، زیبا، و هماهنگ و منسجم و محقق شدن عدالت

توحید و شرک در جهان امروز

محور و روح زندگی دینی چیست؟ «توحید» است و «شرک»
به منزله ی محور و روح زندگی غیر دینی است.

قرآن کریم مسئولیت چه چیزی را؟ شناخت بت‌های عصر را بر
عهده‌ی ما قرار داده است و معیارهای آن را بیان کرده
است.

ریشه‌ی شرک و بت‌پرستی جدید چیست؟

۱- انسان‌ها در عین قبول خدا، دین و دستورات آن را در
متن زندگی وارد نمی‌کنند.

۲- تمایلات دنیوی و نفسانی خود را اصل قرار می‌دهند.

۸) بر مبنای اندیشه‌ی اسلامی، اطاعت از پیامبر(ص) و اطاعت از جانشینان معصوم آن بزرگوار، لازمه‌ی توحید و دستیابی به شخصیت یگانه، مرهون عبودیت و پرستش خداوند در بُعد است.

(سراسری منحصراً زبان - ۸۷)

گزینه «۳» صحیح است

(۲) عبادی - اجتماعی

(۱) افعالی - فردی

(۴) افعالی - اجتماعی

(۳) عبادی - فردی

۹) ظهور گرایش‌های برتر، مانند حقیقت‌طلبی و عدالت‌خواهی در انسان نتیجه‌ی حل و می‌باشد.
(سراسری هنر-۸۷)

۱) تمایلات درونی خود - تنظیم و کنترل غرایز

۲) تمایلات درونی خود - تسلط و سرکوب غرایز

۳) تضادهای درونی خود - تنظیم و کنترل غرایز

۴) تضادهای درونی خود - تسلط و سرکوب غرایز

گزینه «۳» صحیح است

۱۰) رویش نهال شوم ستیزه‌ی پایان‌ناپذیر درونی سلب
کننده‌ی آرامش، بازتاب گرفتار آمدن به شرک از نوع
..... آن در بُعد است.

(سراسری تجربی - ۸۹)

۱) عملی - جلیّ - فردی

۲) ذاتی - خفیّ - اجتماعی

۳) عملی - خفیّ - فردی

۴) ذاتی - جلیّ - اجتماعی

گزینه «۳» صحیح است

(۱۱) پرستش و اطاعت از غیر خدا به ترتیب، موصوف به شرک و شرک است. چند شخصیّتی شدن انسان با جهت گیری های متفرّق، نشانه‌ی گرفتار آمدن به شرک عملی در بُعد است.

(سراسری زبان - ۸۹)

(۱) خفی ذاتی - خفی عملی - فردی

(۲) جلیّی عملی - خفیّی عملی - فردی

(۳) جلیّی عملی - جلیّی عملی - اجتماعی

(۴) جلیّی ذاتی - جلیّی عملی - اجتماعی

گزینه «۲» صحیح است

سال چهارم درس چهارم

در مسیر اخلاص

www.3gaam.com

اخلاص در بندگی

اخلاص در بندگی، توحید عبادی، توحید در پرستش،
توحید در عبادت، توحید عملی (معادل‌های مفهومی
اخلاص)

معنای اخلاص در بندگی : یگانه شدن انسان برای خداست
تمام جهت‌گیری‌های زندگی سمت و سوی الهی پیدا کند
و همه‌ی کارها فقط برای اوست.

به هر میزان که درجه‌ی اخلاص در انسان
بیش‌تر باشد

۱- مقامش در نزد خدا گرامی‌تر

۲- درجه‌اش در بهشت بالاتر

اجزای عمل

هر عمل دارای دو جزء است:

(۱) نیت ← هدف - قصد - روح - باطن - جهت

(۲) شکل و ظاهر ← صورت - پوست - قالب - جسد

انجام هر عمل:

(۱) نیت خالص داشته باشد ← حسن فاعلی

(۲) مطابق با شکلی که خدا فرمان داده ← حسن

فعلی

میوه‌های درخت اخلاص

اولین ثمره‌ی اخلاص ← چیست؟ «عدم نفوذ شیطان در

انسان» و «یأس او از فردِ با اخلاص»

میوه‌های اولیه‌ی درخت اخلاص

ثمرات دیگر اخلاص چیست؟

(۱) احساس اطمینان و آرامش و روانی

(۲) زندگی سالم و به دور از فساد

(۳) احساس لذت واقعی از زندگی خود

(۴) نجات از دغدغه‌ها و اضطراب‌ها

(۵) کسب زیبایی‌های معنوی در عین بهره‌مندی مطلوب از

لذت‌های دنیا

بالاترین میوهی اخلاص :

۱- دیدار محبوب حقیقی

۲- تقرب به پیشگاه خد

راه‌های برنامه‌ریزی برای اخلاص

(۱) تقویت روحیه‌ی حق‌پذیری: اولین قدم برای ورود به بندگی و اخلاص حق‌پذیری است.

(۲) افزایش معرفت به خدا «راه‌های تقویت اخلاص»

به هر میزان که معرفت و ایمان ما به خدا بیش‌تر شود

نتیجه‌ی آن؟

انگیزه‌ی ما برای عبودیت و بندگی بیش‌تر خواهد شد

(۳) راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او نیایش با خدا و

عرض نیاز به پیشگاه او موجب:

۱- محبت خدا را در قلب تقویت می کند.

۲- غفلت را کنار می زد.

۳- انسان را از امدادهای او بهره مند می کند.

اثرات نماز: ۱- تقویت حضور خداوند در زندگی ۲- مدام
به یاد خدا بودن

(۴) یاد معاد و روز حساب:

نکته: کسی خود را برای معاد آماده می‌کند که پیوسته به
یاد: « (۱) معاد (۲) زیبایی‌های بهشت (۳) عذاب‌های
جهنم » باشد.

(۵) اهتمام به عمل صالح:

عمل صالح:

انسان را پرورش می دهد.

وجودش را خالص می سازد

نکته: به ترتیب یاد بگیرید : شناخت ایمان ← عمل صالح

← پرورش انسان ← خلوص انسان ← هدایت الهی

(۱۲) بنا به تعبیر امیر مؤمنان، علی علیه السّلام، نهایت
آرزوی عارفان، دوست دل‌های راست روان، مقام
است که میوه‌ی اخلاص در است.

گزینه «۳» صحیح است (سراسری انسانی ۸۹)

- (۱) پذیرش توحید ذاتی و صفاتی - بالاترین - بندگی
- (۲) پذیرش توحید ذاتی و صفاتی - اوّلین - اعتقاد
- (۳) تقرّب به پیشگاه محبوب حقیقی - بالاترین - بندگی
- (۴) تقرّب به پیشگاه محبوب حقیقی - اوّلین - اعتقاد

(۱۳) اولین قدم در دوستی خالصانه با خداوند برخورداری از است و اولین ثمره‌ی اخلاص، می‌باشد.

(سراسری هنر ۸۹)

- ۱) حُسن فاعلی و حُسن فعلی - احساس اطمینان و آرامش
- ۲) عمل صالح و حُسن فعلی - احساس اطمینان و آرامش
- ۳) حُسن فاعلی و حُسن فعلی - عدم نفوذ شیطان و یأس او
- ۴) نیت الهی و حُسن فاعلی - عدم نفوذ شیطان و یأس او

گزینه «۳» صحیح است

۱۴) اخلاص در بندگی که همان ... است، بیانگر توحید ...
است.
(سراسری هنر - ۸۸)

۱) اعتقاد خالص به خدا داشتن - ذاتی

۲) اعتقاد خالص به خدا داشتن - عبادی

۳) یگانه شدن انسان برای خدا - ذاتی

۴) یگانه شدن انسان برای خدا - عبادی

گزینه «۴» صحیح است

۱۵) پیام دو آیه‌ی شریفه‌ی: «الم اعهد اليكم يا بنى ءادم ان

لا تعبدوا الشَّيْطَانَ اِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ * و ان اعبدوني هذا

صراطٌ مستقيم» این است که ...

(سراسری خارج از کشور - ۸۸)

(۱) به میزان تحقق اخلاص در بندگی که حسن فعلی در
تقرب به خدا است، شیطان از فریب انسان، مأیوس
می‌گردد.

(۲) توجه به خصومت مؤکد به سوگندهای شیطان، راه تقرب
به خدا را می‌گشاید و حسن فعلی عبودیت در انسان، ظاهر
می‌شود.

(۳) به میزان تحقق اخلاص در بندگی که حسن فعلی در
تقرّب به خدا است، راه نفوذ شیطان در انسان پرستش‌گر،
بسته می‌شود.

(۴) وفاداری به عهد و پیمان فطری با خداوند، به تحلیل
توانایی‌های شیطان در وسوسه‌ی انسان و افزایش یأس او
می‌انجامد.
گزینه «۴» صحیح است

۱۶) یگانه شدن انسان برای خدا به گونه‌ای که تمام

جهت‌گیری‌های زندگی زندگی سمت و سوی الهی پیدا کند

همان است و رقم خوردن مراتب و درجات اخروی در

گرو توحید است که پیام آیه‌ی شریفه‌ی حاکی از

(سراسری خارج از کشور ۸۹)

آن است.

(۱) اخلاص در بندگی - نظری - «ایاک نعبدواياک نستعین»

(۲) اعتقاد به ذات یگانه - نظری - «ایاک نعبدواياک نستعین»

(۳) اعتقاد به ذات یگانه - عملی - «و ان اعبدونى هذا صراط مستقیم»

(۴) اخلاص در بندگی - عملی - «و ان اعبدونى هذا صراط مستقیم»

گزینه «۴» صحیح است

(۱۷) اولین ثمره‌ی اخلاص در انسان کدام است؟

(سراسری منحصرأ زبان - ۸۷ و آزمایش سنجش ۸۷-۸۶)

(۱) تقرب به پیشگاه الهی و وصال و لقای پروردگار

(۲) صفات کمالیه‌ی خداوند در انسان تجلی پیدا می‌کند.

(۳) عدم نفوذ شیطان و مأیوس شدن او از انسان مخلص

(۴) احساس اطمینان و آرامش روحی و نجات از اضطراب‌ها

گزینه «۳» صحیح است

۱۸) مهمترین عامل در تقویت روحیه‌ی حق‌پذیری در درون
انسان کدام است؟ (سراسری خارج از کشور - ۸۶)

- ۱) پذیرش دین حق و تسلیم در برابر او تعبدی است.
 - ۲) تسلیم در برابر حق و پرهیز از هرگونه پیروی از هوی و هوس
 - ۳) حرص و ولع شدید در علم‌آموزی و پیروی کردن از سخن حق.
 - ۴) علم‌آموزی و محور قرار دادن آن و پرهیز از جهل و هوی
- و هوس
- گزینه «۲» صحیح است

۱۹) با توجه به بیت: «به جهان خرّم از آنم که جهان خرم از

اوست / عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست»، کدام

پیام مفهوم می‌گردد؟

(سراسری تجربی ۸۸ و آزمایشی سنجش ۸۸ - ۸۷)

(۱) کیست که پیوسته به یاد معاد و زیبایی‌های بهشت باشد اما خود را برای آن آماده نکرده باشد. **گزینه «۲» صحیح است**

(۲) به هر میزان که معرفت و ایمان به خداوند بیش‌تر شود، انگیزه‌ی ما برای عبودیت و بندگی نیز افزایش می‌یابد.

(۳) نیایش با خداوند و عرض نیاز به پیشگاه او، محبت خداوند را در قلب تقویت می‌کند و غفلت را کنار می‌زند.

(۴) کسی که در مقابل حق تسلیم و خاضع است، به آسانی وارد مسیر بندگی می‌شود و به سرعت راه موفقیت را می‌پیماید.

سال چهارم درس پنجم

بازگشت

www.3gaam.com

بازگشت

ای داود اگر روی گردانان از من، انتظارم برای آنان،
مدارایم با آنان، اشتیاق من به ترک معصیتشان را
می دانستند بی شک از شوق می مردند. (اشاره دارد به
اهمیت بازگشت)

توبه : انقلاب علیه خود

«توجیه» گناه و «عادت» به آن ← از پرتگاه‌های

خطرناک سقوط در وادی ضلالت

سخن امام صادق (ع) در خصوص انجام گناه:

چنان از خدا خوف داشته باش که گویی او را می‌بینی /

اگر تو او را نمی‌بینی ← او تو را می‌بیند.

اگر فکر کنی که او را نمی‌بینی کفر ورزیده‌ای / اگر بدانی

که او تو را می‌بیند و در عین حال گناه کنی او را

خوارترین بینندگان قرار داده‌ای.

مراحل توبه‌ی فردی

۱- پشیمانی از گذشته: شخص دچار اندوه و حسرت می‌شود و شیرینی گناه به تلخی تبدیل می‌شود. یعنی تا وقتی که گناه شیرینی دارد ← توبه آغاز نشده است. ابراز پشیمانی در این مرحله با گفتن کلمه‌ی استغفرُالله همراه است.

۲-تصمیم جدی بر عدم تکرار گناه: اظهار ندامت ظاهری و انجام مداوم گناه خاصیت استغفار را از بین می برد.

امام رضا (ع): کسی که از گناه استغفار کند و آن را انجام دهد مانند کسی است که پروردگارش را مسخره کرده است.

۳- جبران حق الناس:

حقوق مادی: فرد باید حقوق ضایع شده‌ی مردم را عیناً
بپردازد یا اگر به آن‌ها دسترسی ندارد برای آنان صدقه
دهد و دعای خیر نماید.

حقوق معنوی: ولی اگر آبروی فردی ریخته شود و تجاوز به
حریم پدر و مادر و غیبت و تهمت و ... رخ داده باشد،
می‌بایست آن را جبران کند.

راه جبران حق الناس معنوی: جبران با تمام وجود است.

۴- جبران حق الله: شخص توبه کننده می بایست

کوتاهی های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند. (نمازه،

روزه و)

توبه‌ی اجتماعی

زمانی که جامعه از مسیر اطاعت و بندگی خارج می‌شود،
نیازمند به توبه‌ی اجتماعی است.

راه اصلاح جامعه از این انحرافات انجام وظیفه‌ی امر به
معروف و نهی از منکر است.

۲۰) کدام مطلب در مورد گناهان نادرست است؟

(سراسری ریاضی - ۸۶ و آزمایشی سنجش ۸۹-۸۸)

۱) گناهان به یک میزان روح و قلب انسان را تخریب می‌کنند.

۲) عموم گناهکاران در ابتدای ارتکاب گناه یک تنفر اولیه دارند.

(۳) اگر گناهان به تدریج افزایش یابند، چراغ عقل و

فطرت خاموش می گردد.

(۴) وقتی انسان گناه خود را توجیه می کند، راه اعتراض را

بر عقل می بندد.

گزینه «۱» صحیح است

(۲۱) گرفتار آمدن جوامع به گناهان و انحراف‌هایی هم
چون: «رشوه‌گیری، رباخواری، بی‌توجهی به عفاف و
پاکدامنی و جز آن نیازمند به توبه‌ی و درمان
بخش آن، عمل به وظیفه‌ی است که بر دوشِ
..... نهاده شده است.»

(سراسری ریاضی - ۸۹)

(۱) اجتماعی - مبارزه با مفاسد اجتماعی - حاکمان
جامعه

(۲) اجتماعی - نظارت همگانی - عالمان به حلال و
حرام

(۳) فردی - نظارت همگانی - عالمان به حلال و حرام

(۴) فردی - مبارزه با مفاسد اجتماعی - حاکمان
جامعه

گزینه «۲» صحیح است

(۲۲) از پرتگاه‌های خطرناک سقوط در وادی ضلالت آن جا
است که انسان گناه خود را ... کند، یعنی ... و وقتی ...
...
(سراسری هنر - ۸۶)

- (۱) فراموش - از زشتی آن غافل شود - به گناهی عادت
کند - راه اعتراض را بر عقل بندد.
- (۲) توجیه - راه اعتراض را بر عقل بندد - به گناهی عادت
کند - از زشتی آن غافل شود.

(۳) فراموش - راه اعتراض را بر عقل بندد - گناهی را

کوچک بشمارد - از زشتی آن غافل شود.

(۴) توجیه - از زشتی آن غافل شود - گناهی را کوچک

گزینۀ «۲» صحیح است

بشمارد - راه اعتراض را بر عقل بندد.

(۲۳) اگر کسی استغفار واقعی را به تأخیر بیندازد، استغفار را بی خاصیت می کند اثر بدتر چنین استغفاری مانند کسی است که
گزینہ «۱» صحیح است

(سراسری هنر-۸۷ و آزمایشی سنجش ۸۶-۸۵)

- (۱) پروردگارش را مسخره کرده است.
- (۲) انگار هیچ توبه‌ای نکرده است.
- (۳) عمر خود را به بطالت و بیهودگی گذرانده است.
- (۴) خودش را مسخره کرده و توبه‌اش قبول نخواهد بود.

(۲۴) بی توجهی به عفاف و پاکدامنی و اطاعت از غیر خدا، به ترتیب از گناهان و است و نیازمند به توبه‌ی و طریق تحقق آن، عمل به فریضه‌ی می‌باشد.

(سراسری انسانی-۸۷)

- (۱) فردی - فردی - فردی - امر به معروف و نهی از منکر
- (۲) فردی - فردی - فردی - جهاد اکبر یا مبارزه با خود حیوانی
- (۳) اجتماعی - اجتماعی - اجتماعی - امر به معروف و نهی از منکر
- (۴) اجتماعی - اجتماعی - اجتماعی - جهاد اکبر یا مبارزه با خود حیوانی

گزینه «۳» صحیح است

دین و زندگی

مباحث متنی - جلسه ی نهم

www.3gaam.com

سال چهارم درس ششم

قدرت پرواز

اختیار، حقیقتی وجدانی و مشهود

نشانه‌های اختیار :

۱- تفکر و تأمل

۲- خرسندی پس از کار

۳- احساس پشیمانی

۴- مسئولیت‌پذیری و نظام پاداش و جزا

فواید آگاهی و توجه ما به اختیار

۱. احساس هویت می‌کند.

۲. از اعتماد به نفس بالا برخوردار است،

۳. احساس مسئولیت می‌کند

۴. تصمیم‌های اشتباه خود را می‌پذیرد و به گردن شانس

نمی‌اندازد.

اثرات عدم اعتقاد به اختیار:

۱- پویایی و نشاط را در زندگی از دست می‌دهد، بی‌تحرکی و عدم مسئولیت بر وی حاکم می‌شود.

۲ - فرصت را برای متجاوزان و زورگویان فراهم می‌کند.

زمینه ساز شکوفایی اختیار

درک صحیح نظام حاکم بر جهان خلقت ← زمینه ساز دوری از پندارهای نادرست.

ایمان به خدا و نظام حکیمانه‌ی او ← اولاً: جهان نگهبانی دارد که در کار او اشتباه نیست ثانیاً: انسان با اعتماد به این قانون‌مندی و نظم جهان می‌تواند استعدادهای خود را شکوفا کند.

قضا و قدر

تقدیر یعنی: «اندازه گرفتن». قَدْر و قَدَر به معنی «اندازه» هستند.

قضا یعنی: «انجام دادن» و «حتمیت بخشیدن» و «حکم دادن» است.

تقدیر از «علم» و «حکمت» خدا سرچشمه می‌گیرد و قضا از «اراده‌ی خدا» سرچشمه می‌گیرد.

رابطه‌ی اراده‌ی انسان با اراده‌ی خداوند: علل طولی

علل طولی: «سلسله مراتب»، «همکاری غیرمستقیم»،

«مشارکتی غیر مستقیم»

علل عرضی: «عوامل در کنار هم»، «مجموعه‌ی هم سطح»،

«همکاری مستقیم» و «مشارکتی مستقیم»

(۱) زمینه‌ساز تجاوز زورگویان در جوامع انسانی، رواج عقیده‌ی
و آسیب‌رسانی به طبیعت و محیط زندگی، برخاسته از تصوّر ...
است و موجودات جهان از آن جهت که خداوند متعال، موقعیت
مکانی و زمانی آن‌ها را تعیین می‌کند... الهی هستند.

(سراسری زبان ۸۹ و آزمایشی سنجش ۹۰ - ۸۹)

(۱) اختیار مطلق - آزادی بی‌قید و شرط - مقدر به تقدیر

(۲) اختیار مطلق - سرنوشت مقدر - مقضی به قضای

(۳) جبری‌گری - سرنوشت مقدر - مقضی به قضای

(۴) جبری‌گری - آزادی بی‌قید و شرط - مقدر به تقدیر

گزینه «۴» صحیح است

۲) در رابطه‌ی اراده‌ی انسان با اراده‌ی خداوند کدام مطلب صحیح نیست؟
(سراسری زبان - ۸۹)

۱) وجود اختیار و اراده در انسان به علت اراده‌ی الهی و خواست خداوند است.

۲) حوادث جهان و از جمله کارهای انسان تحت تدبیر و اراده خداوند و مظهري از قضا و قدر الهی است.

۳) هر کاری که از روی ویژگی اختیار از انسان سرزند داخل در تقدیر الهی است.

۴) اراده‌ی ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته و در عرض اراده‌ی خداوند است.

گزینه «۴» صحیح است

۳) علاقه‌مندان به حفظ محیط زیست معتقدند انسان امروز رفتاری ... با طبیعت داشته و آن را به ویرانه‌ای نزدیک ساخته است. این رفتار ناشی از آن است که انسان ...
(سراسری تجربی-۸۷)

۱) خودخواهانه - تصور کرده که میل و اراده‌ی او محور همه‌ی امور است و هیچ مانعی بر سر راه آن وجود ندارد.

۲) توسعه طلبانه - تصور کرده که میل و اراده‌ی او محور همه‌ی امور است و هیچ مانعی بر سر راه آن وجود ندارد.

۳) خودخواهانه - با استفاده نابجا از قدرت تصرف در طبیعت آثار تخریبی فراوانی بر محیط زیست بر جای گذاشته است.

۴) توسعه طلبانه - با استفاده نابجا از قدرت تصرف در طبیعت آثار تخریبی فراوانی بر محیط زیست بر جای گذاشته است

گزینه «۱» صحیح است

(۴) با توجه به توحید و مراتب آن، در فهم قضا و قدر الهی که قضا برخاسته از و قدر برخاسته از است، تکیه‌گاه می‌باشد.
(سراسری خارج از کشور ۸۹)

(۱) علم و حکمت - اراده - قضا - تقدیر

(۲) علم و حکمت - اراده - تقدیر - قضا

(۳) اراده - علم و حکمت - قضا - تقدیر

(۴) اراده - علم و حکمت - تقدیر - قضا

گزینه «۴» صحیح است

۵) هرگاه پیدایش چیزی با تأثیرگذاری عوامل مقدم در عوامل مؤخر و با وساطت باشد، علل ... شکل می‌گیرد و اراده‌ی انسان در بروز افعال اختیاری، نمونه‌ای از علل است.

(سراسری زبان - ۸۵)

۱) طولی - طولی ۲) عرضی - عرضی

۳) طولی - عرضی ۴) عرضی - طولی

گزینه «۱» صحیح است

۶) کدام کلمات به ترتیب برای تکمیل عبارت زیر مناسب تر

است؟ (سراسری انسانی - ۷۷)

«از آیات و روایات چنین برمی آید که هر موجودی هم از جهت پیدایش و هم از جهت ویژگی های خود تحت تدبیر و اراده ی خداوندی است.»

(۱) اراده - اختیار (۲) علت - معلول

(۳) قدر - قضا (۴) قضا - قدر

گزینه «۴» صحیح است

۷) نفی نقش علّت‌ها در پیدایش موجودات، به معنای ... است.

(سراسری هنر - ۸۶)

۱) به انجام رساندن، پایان دادن و حتمیت بخشیدن به موجودات جهان

۲) حاکمیت قضاء و قدر الهی در اندازه گرفتن و ایجاد اندازه در نظام خلقت

۳) منفرد و جدا از هم دیدن تقدیرات الهی و نظام حاکم بر جهان خلقت

۴) مقدّر به تقدیر الهی بودن موجودات و سرسپردگی در برابر اراده‌ی او بودن

گزینه «۳» صحیح است

سال چهارم درس هفتم

پایه‌های استوار

www.3gaam.com

(۱) مبارزه با شرک و دعوت به توحید

گذر از عصر جاهلیت نیازمند : ۱- تغییر در نگرش انسان‌ها

۲- تحولی بنیادین در شیوه‌ی زندگی فردی و اجتماعی

مردم بود.

(۲) عدالت محوری

نجات از «حکومت و ولایت طاغوت» و بنا کردن نظامی اجتماعی بر پایه‌ی قوانین الهی، به طوری که مبنای اصلی روابط، عدل و قسط قرار گیرد.

(۳) برتری دادن به دانایان

نشانه‌های اندکی از تعقل و تفکر و دانایی در آن یافت می‌شد و زندگی سرشار از خرافات و مظاهر جهل بود.

اولین آیاتی که بر پیامبر نازل شد و آغازگر رسالت او بود
درباره‌ی دانش و آموختن بود و (۱) تشویق‌های دائمی
رسول خدا (۲) نزول تدریجی آیات و دعوت مکرر قرآن
کریم سدهای جاهلیت را شکست.

۴) ایجاد تعادل بین بهره‌مندی از زندگی دنیوی و اخروی

رسول خدا چه انسان‌هایی را تربیت کرد؟

۱- در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی

۲- برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز کنند.

۳- هم‌چنین در عین توجه به معنویت و اخلاق از جامعه کناره‌گیری نکنند.

۵) تبیین جایگاه خانواده به عنوان کانون عفاف

احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او از عناصر اصلی این

برنامه به شمار می‌رود.

۶) ایجاد روابط با دیگران بر اساس مفهوم جبهه‌ی حق و

جبهه‌ی باطل

قبل از اسلام : روابط حاکمان بر مبنای منافع مادی، زیر
سلطه درآوردن قبایل بوده است.

جبهه‌ی باطل: ۱- مشرکان ۲- مفسدان ۳- ولایست

طاغوت

ویژگی‌های جبهه‌ی حق:

۱- یکتاپرستی

۲- کرامت‌های اخلاقی

۳- عدالت‌خواهی

۴- ولایت الهی

۸) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند و بود.

(سراسری انسانی-۸۷)

۱) تغییر در نگرش انسان‌ها - تغییرات اساسی در زندگی مردم مبتنی بر تفکر و علم

۲) تغییر در نگرش انسان‌ها - تحول بنیادین در شیوهی زندگی فردی و اجتماعی مردم

۳) مبارزه با جهل و خرافه پرستی - تغییرات اساسی در زندگی مردم مبتنی بر تفکر و علم

۴) مبارزه با جهل و خرافه پرستی - تحول بنیادین در شیوهی زندگی فردی و اجتماعی مردم

گزینه «۲» صحیح است

۹) رسول خدا (ص) آمد تا آداب جاهلی را نابود کند و مردم را به سوی زندگی مبتنی بر ... سوق دهد و اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد درباره‌ی ... بود.

(سراسری هنر - ۸۸)

۱) مبدأ و معاد - یگانگی خداوند

۲) تفکر و علم - یگانگی خداوند

۳) مبدأ و معاد - دانش و آموختن

۴) تفکر و علم - دانش و آموختن
گزینه «۴» صحیح است

۱۰) رسول خدا(ص) تلاش می نمود انسان هایی تربیت کند که در عین توجه به معنویت از..... و قرآن در این رابطه می فرماید:.....
(سراسری انسانی- ۸۸ و آزمایشی سنجش ۸۹-۸۸)

- ۱) هدف قرار دادن دنیا غافل نباشند- «قل متاع الدنيا قليل و الاخرة خير لمن اتقى ولا تظلمون فتىلا»
- ۲) هدف قرار دادن دنیا غافل نباشند- «قل من حرم زينة الله التي اخرج لعباده و الطيبات من الرزق»
- ۳) زیبایی های جهان آفرینش، استفاده کنند- «قل متاع الدنيا قليل و الاخرة خير لمن اتقى و لا تظلمون فتىلا»
- ۴) زیبایی های جهان آفرینش، استفاده کنند- «قل من حرم زينة الله التي اخرج لعباده و الطيبات من الرزق»
گزینه «۴» صحیح است

(۱۱) پیامبر گرامی اسلام (ص) درباره‌ی ... این سخن الهی را
ابلاغ کرد که ...
(سراسری تجربی - ۸۸)

(۱) تساوی حقوق زن و مرد - «یا ایّها النَّاس انا خلقناکم من ذکرٍ و
انثی و جعلناکم...»

(۲) یکسانی منزلت زن و مرد - «یا ایّها النَّاس انا خلقناکم من ذکرٍ
و انثی و جعلناکم...»

(۳) تساوی حقوق زن و مرد - «من عمل صالحاً من ذکر او انثی و
هو مؤمن فلنحییٰنه حیاء طیبه...»

(۴) یکسانی منزلت زن و مرد - «من عمل صالحاً من ذکر او انثی و
هو مؤمن فلنحییٰنه حیاء طیبه...»

گزینه «۴» صحیح است

سال چهارم درس هشتم

عصر شکوفایی

www.3gaam.com

علم و شاخه‌های آن:

- علم دوستی به عنوان یک فضیلت یعنی: اهل پرسش‌گری و تحقیق بودند و هیچ فرصتی را برای آموختن از دست نمی‌دادند
- تمدن قرون وسطایی مسیحیت آغاز شد با: تضاد دین و عقل
- یکی از ویژگی‌های علمی دوره‌ی اسلامی : عدم اختصاص علم به طبقه یا قشر خاص

● آفت‌های بالندگی علمی در تمدن اسلامی:

(۱) جریان ظاهرگرا و سطحی‌نگر که با تعقل در دین مخالفت می‌کرد و استنباط را جایز نمی‌شمرد، برای منزوی کردن فلاسفه می‌کوشید.

(۲) گروه متصوفه که به جای حضور فعال در اجتماع، در خانقاه‌ها به ریاضت می‌پرداختند و زمینه‌ساز رکود و سستی در جامعه می‌شوند.

نظام حکومتی و سیاسی

● آموزش‌های «قرآن، رسول خدا و اهل بیت» و افزایش «آگاهی‌های مردم» موجب شد: ستمگران ظواهر را رعایت کنند.

– در دوره‌ی اسلامی: به‌علت افزایش آگاهی مردم از مسئولیت‌شان «مردم» برای برقراری عدالت با حکومت مبارزه می‌کردند.

● تحول مهم پس از ظهور اسلام در نظام سیاسی و اجتماعی

(۱) توجه به حقوق اقشار مختلف

(۲) تدوین قوانین اقتصادی، قضایی و سیاسی توسط فقیهان بود.

منشأ تدوین آن :

الف) قرآن

ب) سیره‌ی حکومت‌داری رسول خدا و پیشوایان ما

فرهنگ و هنر

اولین اثر ادبی و هنری : قرآن

دومین اثر هنری - ادبی: نهج البلاغه (سخنان امام علی (ع))

از ویژگی‌های مهم هنر اسلامی: حضور هنر در متن زندگی مردم بود که سبب شد مسلمانان پیام‌های متعالی و زیبای اسلام را ببینند و تأثیر بپذیرند.

در دوره‌ی اسلامی تفکیک میان هنر و صنعت وجود نداشته است.

در هنر دوره‌ی اسلامی به دو اصل توجه ویژه شد :

الف) دوری از کارهای آمیخته با شرک

ب) عفاف و حفظ حریم زن و دوری از فساد

(۱۲) از بزرگترین دانشمندان عقل‌گرای عصر شکوفایی
بود که آثار وی یکی از عوامل اصلی تحول اندیشه در بود
و کتاب ایشان یک دایرة المعارف در بود.

(سراسری زبان - ۸۹)

- (۱) ابن سینا - اروپا - شفا - فلسفه، طب، عرفان، ریاضیات
- (۲) ملاصدرا - ایران - قانون - منطق، ریاضیات، علوم طبیعی و فلسفه
- (۳) ابن سینا - اروپا - شفا - منطق، ریاضیات، علوم طبیعی و فلسفه
- (۴) ملاصدرا - ایران - قانون - فلسفه، طب، عرفان، ریاضیات
- گزینه «۳» صحیح است

(۱۳) از بزرگ‌ترین دانشمندان عقل‌گرا بود که کتاب
ایشان یک دایرة المعارف در ... است.

(سراسری منحصراً زبان - ۸۸ و آزمایشی سنجش ۸۸-۸۷)

(۱) ابوعلی سینا - شفا - فلسفه، اخلاق، علم تفسیر و طب

(۲) ابوعلی سینا - شفا - منطق، ریاضیات، علوم طبیعی، فلسفه

(۳) ملاصدرا - شواهد ربوبیه - فلسفه، اخلاق، علم تفسیر، طب

(۴) ملاصدرا - شواهد ربوبیه - منطق، اخلاق، علم تفسیر، فلسفه

گزینه «۲» صحیح است

(۱۴) بالندگی علمی در تمدن اسلامی، دچار مشکلات و آفاتی شد که ... و ... از آن جمله بودند و می توان آن ها را از عوامل ... تمدن اسلامی در قرن های بعد به شمار آورد.

(سراسری هنر - ۸۸)

(۱) رکود و سستی جامعه - گروه های متصوفه - اجتماعی سقوط
(۲) رکود و سستی جامعه - منزوی کردن فلاسفه - اجتماعی سقوط

(۳) ظاهرگرایی و سطحی نگری - گروه های متصوفه - فکری افول
(۴) ظاهرگرایی و سطحی نگری - منزوی کردن فلاسفه - فکری افول
گزینه «۳» صحیح است

(۱۵) محور هنر و ادب در تمدن اسلامی،..... است و
پاک‌ترین و مقدس‌ترین پناهگاه آن،..... بوده است.
(سراسری انسانی ۸۸ و آزمایشی سنجش ۸۷-۸۶)

- (۱) معانی متعالی، اخلاق و عدالت-مسجد و قرآن
- (۲) معانی متعالی، اخلاق و عدالت- توحید و نبوت
- (۳) ظهور استعداد زیبایی طلبی فطری- مسجد و قرآن
- (۴) ظهور استعداد زیبایی طلبی فطری- توحید و نبوت

گزینه «۱» صحیح است

۱۶) در هنر دوره‌ی اسلامی، به دو اصل و توجه ویژه‌ای شده است، و در این دوره میان هنر و صنعت، تفکیکی است.
(سراسری تجربی - ۸۹)

- ۱) پرهیز از جهل و خرافه‌پرستی - رعایت عفاف و خودداری از فساد اخلاقی - بوده
- ۲) پرهیز از جهل و خرافه‌پرستی - رعایت اخلاق، معانی متعالی و عدالت - نبوده
- ۳) دوری از کارهای شرک‌آلود - رعایت اخلاق، معانی متعالی و عدالت - بوده
- ۴) دوری از کارهای شرک‌آلود - رعایت عفاف و خودداری از فساد اخلاقی - نبوده
- گزینه «۴» صحیح است**

(۱۷) از رشته‌هایی که در تاریخ اسلام توسعه‌ی فراوان یافت،
..... و و بود چنانکه تمدن قرون وسطایی مسیحی
با آغاز شد. **(آزمایشی سنجش سال ۸۹-۸۸)**

(۱) تفسیر - فقه - اخلاق - همراهی علم و دین

(۲) منطق - فلسفه - کلام - تضاد دین و عقل

(۳) تفسیر - فقه - عرفان - تضاد دین و عقل

(۴) منطق - فلسفه - اخلاق - همراهی علم و دین

گزینه «۲» صحیح است

۱۸) جلوه‌گاه اصلی انواع گوناگون هنر و ادب مصحف قرآن و «.....» بود و دو هنر و همواره منعکس کننده‌ی کلام الهی در جامعه‌ی اسلامی بود.

(آزمایشی سنجش ۹۰-۸۹)

- ۱) مکان‌های مذهبی - کتیبه نویسی - نقاشی
- ۲) مکان‌های مذهبی - خوشنویسی - معماری
- ۳) نهج البلاغه - خوشنویسی - معماری
- ۴) نهج البلاغه - کتیبه نویسی - نقاشی **گزینه «۲» صحیح است**

(۱۹) هنر و ادب در تمدن اسلامی بر محور
..... و پدید آمد و قرآن کریم و جلوه‌گاه
اصلی انواع هنر و ادب اسلامی بود. (آزمایشی سنجش ۸۷-۸۶)

(۱) معانی متعالی - عرفانی - عدالت - نهج‌البلاغه

(۲) ادب اسلامی - عرفان - عفاف - مکان‌های مذهبی

(۳) ادب اسلامی - اخلاق - عفاف - نهج‌البلاغه

(۴) معانی متعالی - اخلاق - عدالت - مکان‌های مذهبی

گزینه «۴» صحیح است

سال چهارم درس نهم

نگاهی به تمدن جدید

www.3gaam.com

۳ تمدن اروپایی

اروپا شاهد ۳ تمدن بود.

ویژگی‌های سه تمدن موجود در اروپا :

تمدن اول : قبل از میلاد مسیح – در قرن‌های ۶ تا ۴ قبل از میلاد

تمدن دوم : قرن ۴ – آغاز آن : با گسترش مسیحیت در اروپا و آغاز حاکمیت کلیسا بر زندگی سیاسی و اجتماعی مردم، ادامه‌ی آن : تا قرن‌های ۱۵ و ۱۶

تمدن سوم : آغاز آن : با افول قدرت کلیسا در قرن ۱۵ و ۱۶

ادامه‌ی آن : هنوز هم ادامه دارد.

دیدگاه تمدن جدید نسبت به جهان :

۱- جهان را منحصرأ «مادی» می دانند.

۲- مراتب غیب انکار می شود و یا آن را مرتبط با جهان طبیعت نمی دانند.

۳- آفرینش جهان : مانند یک ساعت است که خداوند آن را برای همیشه تنظیم کرده و به خود واگذار کرده است.

- ۴- انسان در دیدگاه تمدن جدید: مانند دیگر موجودات زنده ولی پیچیده‌تر و با نیازهای مادی و طبیعی است.
- ۵- از بعد معنوی و فطرت الهی انسان خبری نیست.
- ۶- انسان و خواست او محور همه چیز است. ← محور همه چیز خواست انسان است تا آن‌جا که: خداوند هم محدودکننده‌ی آن نیست.

۷- دین در تمدن جدید متأثر از: «حاکمیت کلیسا در قرون
وسطی». نگاه به دین در تمدن جدید در تقابل با «کلیسا»
پدید آمده است.

۸- نگاه غالب و گسترده در مورد دین:

۱- دین امری شخصی است و در برگیرنده‌ی بخش کوچکی از زندگی هر فرد است و دارای کم‌ترین ارتباط با زندگی اجتماعی و سیاسی انسان‌هاست.

۲- دین به عنوان فقط دارویی برای درمان بیماری‌های روحی عصر جدید

۳- دین جنبه‌ی مثبت ندارد و هم‌ردیف با : جادو و خرافه است و علت عقب‌ماندگی جوامع است.

نتایج و پیامدهای تمدن جدید:
۱- علم و شاخه‌های آن در تمدن جدید

جهش فوق‌العاده‌ی علم در قرون اخیر و نام این دوره به
نام ← دوران علم

پیامدهای پیشرفت علم

(۱) توانایی تصرف در طبیعت ← به علت کشف قوانین

طبیعی و ساخت ابزارهای دقیق

(۲) امکان بهره‌مندی بیش‌تر از مواهب طبیعی و رفاه مادی

(۳) تولید انبوه کالا

فرآیند تولید انبوه کالا: ← ساخت ماشین آلات ←
جاذبه‌ی تبلیغات ← ایجاد نیازهای کاذب ← تنوع طلبی
← مصرف‌گرایی برای سود بیش‌تر

آسیب اصلی در ارتباط با تولید انبوه کالا :

الف) دل مشغولی دائمی مردم به کالاهای جدید و متنوع

و...

ب) غفلت از اساسی ترین نیازهای انسان (پرورش و تکامل

بعد معنوی و متعالی خویش)

۲- نظام حکومتی و سیاسی در تمدن جدید

آگاهی اولیه به قانون و حقوق با ترجمه آثار اسلامی اتفاق افتاد.

مبانی لیبرالیسم :

(۱) هیچ قانون الهی وجود ندارد که انسان را در شیوهی زندگی هدایت کند.

(۲) حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود :
موجب خروج حکومت‌های استبدادی و موروثی از صحنه‌ی
جهان

پیامدهای قدرت سرمایه‌داران و پیشرفت‌های علمی

دولت‌های غرب:

(۱) افزایش فاصله‌ی میان انسان‌های فقیر و غنی

(۲) ظهور پدیده‌ی استعمار

(۳) جهان نظامی‌شده و محصور در تسلیحات

www.3gaam.com

فرهنگ و هنر

● روح فرهنگ و هنر عصر جدید را چه چیزی تشکیل داده است؟

۱- کنار گذاشتن دین

۲- تأکید افراطی بر بعد مادی بودن انسان

● در هیچ دوره‌ای غفلت از «خدا» و «نیازهای معنوی» به شدت امروز نبوده است.

۲۰) دوره تمدن دوم از قرن با در اروپا آغاز شد و تا قرن ادامه یافت و اوج تمدن اسلامی در قرن های بود. (سراسری تجربی - ۸۹)

۱) چهارم میلادی - حاکمیت کلیسا - شانزدهم میلادی - سوم تا هفتم هجری

۲) پانزدهم میلادی - افول کلیسا - بیستم میلادی - سوم تا هفتم هجری

۳) چهارم میلادی - حاکمیت کلیسا - شانزدهم میلادی - اول تا سوم هجری

۴) پانزدهم میلادی - افول کلیسا - بیستم میلادی - اول تا سوم هجری

گزینه «۱» صحیح است

(۲۱) آلودگی محیط دریاها و اقیانوس‌ها و به وجود آوردن نیازهای کاذب و سوق دادن به تنوع طلبی، به ترتیب از پیامدهای ... و ... که برخاسته از تمدن جدید است، می‌باشد.

(سراسری تجربی - ۸۸)

- (۱) توانایی تصرف در طبیعت - تولید انبوه کالا
 - (۲) بهره‌مندی بیش‌تر از مواهب طبیعی - تولید انبوه کالا
 - (۳) تولید انبوه کالا - بهره‌مندی بیش‌تر از مواهب طبیعی
 - (۴) توانایی تصرف در طبیعت - بهره‌مندی بیش‌تر از مواهب طبیعی
- گزینه «۱» صحیح است

۲۲) «به هم خوردن تعادل ترکیبی گازهای جو»، «افزایش زباله‌ها» و «آسیب‌دیدگی شدید محیط زیست»، به ترتیب از پی‌آمدهای ... و ... که برخاسته از تمدن جدید است، می‌باشد.
(سراسری خارج از کشور - ۸۸)

۱) تولید انبوه کالا - توانایی تصرف در طبیعت

۲) توانایی تصرف در طبیعت - تولید انبوه کالا

۳) توانایی تصرف در طبیعت - بهره‌مندی بیش‌تر از مواهب طبیعت

۴) بهره‌مندی بیش‌تر از مواهب طبیعت - توانایی تصرف در طبیعت

گزینه «۲» صحیح است

۲۳) «غفلت انسان از تکامل بعد معنوی و متعالی»، معلول کدام دستاورد تمدن جدید است؟

(سراسری خارج از کشور - ۸۶)

- ۱) علم و شاخه‌های آن - امکان بهره‌مندی بیش‌تر از مواهب طبیعی
- ۲) نظام حکومتی و سیاسی - ظهور پدیده‌ی استعمار
- ۳) علم و شاخه‌های آن - تولید انبوه کالا
- ۴) نظام حکومتی و سیاسی - جهان نظامی شده و محصور تسلیحات

گزینه «۳» صحیح است

(۲۴) در عصر جدید تولید انبوه کالا بیش از نیاز طبیعی بازار باعث شد ... افزایش یابد و ... آسیب ببیند البته آسیب اصلی مربوط به است. (سراسری ریاضی - ۸۷ و آزمایشی سنجش ۸۶-۸۷)

- (۱) مصرف گرایی - محیط زیست - دل مشغولی مردم به کالاهای متنوع
- (۲) تنوع طلبی - قانون طبیعت - دل مشغولی مردم به کالاهای متنوع
- (۳) تنوع طلبی - قانون طبیعت - توجه بیش از حد مردم به امور دنیایی
- (۴) مصرف گرایی - محیط زیست - توجه بیش از حد مردم به امور دنیایی
- گزینه «۱» صحیح است**

۲۵) افزایش فاصله‌ی میان فقیر و غنی در جهان و دل مشغولی دائم مردم به کالاهای متنوع و گوناگون (به ترتیب)، از پی آمدهای ... و .. که برخاسته از تمدن جدید است، می‌باشد.
(سراسری هنر-۸۸)

۱) تولید انبوه کالا - توانایی تصرف در طبیعت

۲) توانایی تصرف در طبیعت - تولید انبوه کالا

۳) نظام‌های حکومتی و سیاسی مبتنی بر لیبرالیسم - تولید انبوه کالا

۴) نظام‌های حکومتی و سیاسی مبتنی بر لیبرالیسم - توانایی تصرف در طبیعت

گزینه «۳» صحیح است

**۲۶) اندیشه‌ی به ابزاری برای ارضای تمایلات مادی
قدرتمندان و سرمایه‌داران تبدیل گردید و پیامد آن
..... و شد.**
(سراسری انسانی - ۸۸)

۱) لیبرالیسم - امکان بهره‌مندی بیش‌تر از مواهب طبیعی و رفاه
مادی - ظهور پدیده‌ی استعمار

۲) لیبرالیسم - افزایش فاصله‌ی میان انسان‌های فقیر و غنی در
جهان - ظهور پدیده‌ی استعمار

۳) نیهیلیسم - افزایش فاصله‌ی میان انسان‌های فقیر و غنی در
جهان - جهان محصور در تسلیحات

۴) نیهیلیسم - امکان بهره‌مندی بیش‌تر از مواهب طبیعی و رفاه
مادی - جهان محصور در تسلیحات

گزینه «۲»

سال چهارم درس دهم

برنامه‌ای برای فردا

www.3gaam.com

برنامه‌ریزی و پیشنهادهایی در چهار حوزه

برای تحقق سه هدف بزرگ در چهار حوزه برنامه‌هایی
پیشنهاد می‌شود:

- ۱- تقویت توانایی‌های فرد ۲- تحکیم بنیان خانواده ۳-
تقویت بنیان‌های جامعه خود ۴- حضور مؤثر و فعال در
جامعه‌ی جهانی

حوزهی اول : تقویت توانایی‌های فردی

دو برنامه در جهت تحقق حوزهی اول وجود دارد ۱- تلاش برای کسب آگاهی دقیق از تمدن جدید ۲- تقویت ایمان و اراده

۱- تلاش برای کسب آگاهی دقیق از تمدن جدید:
تلاش برای کسب آگاهی دقیق از تمدن جدید: اجرای هر طرحی برای فردا، بدون «آگاهی از دستاوردهای گذشته» میسر نیست.

۲- تقویت ایمان و اراده :

مشارکت در تقویت ایمان و اراده، نیازمند اعتقاد راسخ به دین، عزّت نفس، توکل به خدا، شجاعت، پایداری، اراده قوی و طهارت نفسانی.

حوزه‌ی دوم : تحکیم بنیان خانواده

با مواظبت و حراست از بنیان خانواده از بسیاری از مشکلات اخلاقی و فرهنگی جلوگیری می‌شود.

حوزهی سوم : تقویت بنیان‌های جامعه‌ی خود

برای رسیدن به هدف در حوزهی سوم نیازمند چهار برنامه‌ی مستمر هستیم:

- ۱- همراه کردن دیگران با خود
- ۲- تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری
- ۳- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی
- ۴- تقویت عزّت نفس عمومی

استحکام بخشیدن به نظام اسلامی : مهم ترین عامل برای
حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است.

مهم ترین عوامل استحکام :

(۱) استحکام پایه های اقتصادی

(۲) تلاش برای کاهش فقر

(۳) توسعه ی عدالت، انسجام اسلامی

(۴) عمل به امر به معروف و نهی از منکر

لازمه‌ی به کارگیری روش‌های تبلیغی دین :

تقویت عقل و خرد و تأمل خردمندانه است.

(۲۷) برای رساندن جامعه‌ی خود به شاخص‌های تمدن متعالی اسلام، کدام اقدامات ضروری است؟ **(سراسری ریاضی ۸۸)**

(۱) همراه کردن دیگران با خود- تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری- تقویت عزت نفس عمومی

(۲) تقویت ایمان و اراده- تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری- تقویت عزت نفس عمومی

(۳) تقویت ایمان و اراده- تلاش برای کسب آگاهی دقیق از تمدن اسلامی- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی

(۴) همراه کردن دیگران با خود- تلاش برای کسب آگاهی دقیق از تمدن اسلامی- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی

گزینه «۱» صحیح است

۲۸) با توجه به رهنمود بنیان‌گذار جمهوری اسلامی (ره)، اصل و اساس سیاست این نظام مقدّس با بیگانگان توجه به این مسأله است که:
(سراسری خارج از کشور - ۸۸)

- ۱) با حفظ عزّت و اقتدار، ارتباط با آنان را دنبال کنیم.
 - ۲) ارتباط خود را با آنان بر مبنای اصول عدالت محور اسلامی، استوار کنیم.
 - ۳) آنان، مرزی جز عدول از همه‌ی هویت‌ها و ارزش‌های معنوی و الهی ما، نمی‌شناسند.
 - ۴) آنان را ولی و سرپرست خود قرار ندهیم تا پاسداری از استقلال و هویت خویش را به انجام برسانیم
- گزینه «۳» صحیح است**

۲۹) یکی از قدیمی ترین و مقدس ترین اهداف انبیاء الهی
تشکیل جامعه‌ی ... است و ... پاسخ‌گوی نیازهای ... در هر
زمان می‌باشد. (سراسری خارج از کشور - ۸۶)

۱) عدل جهانی به رهبری موعود الهی - مادی و معنوی

۲) عدل جهانی به رهبری موعود الهی - معنوی و الهی

۳) قسط و عدل و به دور از هرگونه تبعیض - مادی و معنوی

۴) قسط و عدل و به دور از هرگونه تبعیض - معنوی و الهی

گزینه «۱» صحیح است